

A Fővárosi Ítéltábla az **felperes jogi képviselője (felperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek a **alperes jogi képviselője (alperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. május 27. napján kelt 21.P.20.932/2020/6-II. számú ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya és az alperes perköltsége tekintetében helybenhagyja, míg a le nem rótt fellebbezési illeték tekintetében megváltoztatja, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 441.000 (négy száznegyvenegyezer) forint kereseti illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint + áfa mértékű másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak külön felhívásra 840.000 (nyolcszáznegyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felek között 2008. március 18-án CHF alapú szabad felhasználású jelzáloggal biztosított kölcsönszerződés jött létre, melyben az alperes vállalta, hogy a felperes részére 65.736 CHF összegű kölcsönt nyújt a kölcsön folyósítását követő 15. naptól számított 240 hónap futamidőre. A kölcsön teljes hiteldíj mutatója 7,05%, éves kamatlába a folyósítás időpontjában 6,19%, mely hat hónapos kamatperiódusonként változó. A tőke folyósítását követően a kamat havonta fizetendő együttes összege 350,39 CHF, mely először 2008. május 15. napján, míg a tőketörlesztés 2019., 2024., valamint 2028. április 15. napján esedékes, összegük 19.720,8, 23.007,6 és 23.007,6 CHF, mindösszesen 65.536 CHF, míg a folyósítási jutalék összege 900 CHF. A szerződés alapján fizetendő tőkeösszegeket az esedékesség időpontjában a biztosító fizeti meg a felperes, valamint a perben nem álló édesanyja, **személy1** által az Uniqa Biztosítóval kötött biztosítási szerződés alapján. A kölcsönszerződés mellékletét képezte a 2008. március 18-án kelt a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázataira vonatkozó tájékoztató. A szerződő felek mind a kölcsönszerződést, mind az azt biztosító jelzálogszerződést 2008. március 18. napján közjegyzői okiratba foglalták, mely rögzíti, hogy az adós a devizafinanszírozás kockázata című nyilatkozatot aláírta és a bank részére benyújtotta.

A kölcsönszerződés VII.1. pontja tartalmazta az ún. „Svájci frank klauzulát”.

A kölcsönszerződés VIII.10. pontjában a felperes, mint adós kijelentette, hogy a megkötendő kölcsönszerződés tervezetét megismerte, megértette és tudomásul vette.

- [2] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a perbeli kölcsönszerződés IV.2. pontjában foglalt szövegrész, miszerint „az esedékesség napján alkalmazott, a bank hirdetményében hivatkozott... árfolyam kiszámított” rendelkezése, valamint a VII.1. és VII.2. pontjában foglalt szerződési feltételek tisztességtelenek, azok mellőzését kérte. Kérte továbbá, hogy a bíróság a szerződést az ítélethozatalig nyilvánítsa hatályossá, mivel szerinte e tisztességtelen feltételek folytán az egész kölcsönszerződés érvénytelen. A fennálló tartozását 640.564 forintban kérte megállapítani, majd a petitum módosítása nélkül közölte, hogy a 2019. augusztus 20. napján fennálló tőke- és kamattartozása 4.931.109 forint. Állítása szerint az alperestől kapott tájékoztatás nem volt megfelelő, így alappal gondolhatta, hogy az árfolyamkockázat nem valós. Megítélése szerint az árfolyamváltozás áthárítása tisztességtelen a hitelintézetekről és vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (7) bekezdés a) pontjára és a 2/2014. Polgári Jogegységi határozat 1. pontjára figyelemmel, valamint e tájékoztatás nem felel meg az Európai Unió Bírósága (EUB) vonatkozó ítéleteinek sem.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte, mivel a felperes részére az árfolyamkockázatról a szerződés megkötésekor hatályban lévő jogszabályoknak megfelelő tájékoztatást nyújtott. Vitatta a kereset összecszerűségét is.
- [4] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és döntött az alperesi képviselőt megillető ügyvédi munkadíj viselése tárgyában is. Indokolásában megállapította, hogy az alperes a kölcsönszerződés megkötését megelőzően a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázataira vonatkozó tájékoztatást a felperesnek írásban megadta, aki a tájékoztató utolsó bekezdésében elismerte, hogy azt elolvasta, az abban foglaltakat megértette és tudomásul vette. Külön nyilatkozott arról, hogy megértette azt a banki felvilágosítást, mely szerint a jelen kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázata keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem CHF forrás és ezen információ tudatában is igénybe kívánja venni e szerződésben meghatározott kölcsönösszeget. A kölcsönszerződés VII.2. pontjában is megerősítette az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megértését és elfogadását. A kölcsönszerződés megkötésére a 2008. őszén bekövetkezett gazdasági világválság bekövetkezése előtt került sor, ilyen körülmények között az alperes alappal értékelhette a legalább 5%-os árfolyamváltozást nagy mértékűnek, azonban a felperes 20 éves futamidő alatt vállalta a kölcsön visszafizetését, az árfolyamváltozás ilyen hosszú idő távlatában előre nem határozható meg. A felperesnek a szerződéskötéskor lehetősége volt választani forint alapú vagy deviza alapú szerződések között, a deviza alapú szerződés módosítására pedig a futamidő alatt végig lehetősége volt a kedvezőtlen árfolyamváltozás esetén is.
- Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes nem szegte meg a 41/1997. (III. 5.) Kormányrendelet (THM rendelet) 12. § a) pontját sem, ugyanis a kölcsönszerződés VIII.10. pontjában a felperes kijelentette, hogy a megkötendő kölcsönszerződés tervezetét megismerte, megértette és tudomásul vette, így az alperes teljes bizonyító erejű okirattal igazolta a szerződéstervezetet megismerését, megértését, így az e körben tett felperesi hivatkozás - figyelemmel a BDT2013. 2889. számú eseti döntésben írtakra - súlytalan. A bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felperes a közjegyző előtt is ugyanolyan tájékoztatásban részesült, mint a bankfiókban. Mindebből arra a következtetést, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatás tartalma világos és érthető volt, ezért a támadott feltételek tisztességtelenségre vonatkozó keresetet megalapozatlannak találta.
- A pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes perköltségének viselésére. A kereseti illetékről való rendelkezést mellőzte, mivel a 21.P.23.417/2015/14. számú

permegszüntető végzésében a felpereseket egyetemlegesen kötelezte a szerződések érvénytelenségének megállapítása iránti kereset alapján le nem rótt 30% mérsékelt kereseti illeték megfizetésére.

- [5] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, mely annak megváltoztatását, a kereseti kérelmével egyező döntés meghozatalát kérte. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint az alperestől megfelelő tájékoztatást kapott a szerződéssel járó árfolyamkockázattal összefüggésben: a tájékoztatás nem emeli ki, hogy a szerződéskötés gazdasági következményei rá nézve súlyosak is lehetnek, a szerződés futamideje alatt a forint a nyilvántartás pénzneméhez képest akár jelentősen is leértékelődhet, melynek következtében a törlesztőrészlet forintban kifejezett összege akár korlátlanul megemelkedhet. E tájékoztatás nem tett eleget az EUB C-51/17. számú ítélet 74. és 78. pontjaiban foglaltaknak.
- A szerződés VII.2. pontjában írt „jelentős” kifejezés sem nyelvtanilag, sem a konkrét tartalom vonatkozásában nem minősül világosnak és érthetőnek, ugyanis a perbeli kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázata keletkezhet, ha az árfolyam jelentősen változik. A feltételes mód, illetve kijelentő mód használatából az következik, hogy az árfolyam jelentős változása esetén nem bizonyos, hogy a kockázat realizálódik, ez csak lehetőség.
- [6] A felperes szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat napja a szerződéskötés napjára esik. Az alperes egy másik, keltezés nélküli kockázatfeltáró nyilatkozatot csatolt, állítva, hogy e nyilatkozat kelte megelőzte a szerződéskötés időpontját. Az alperes azonban a nyilatkozat keltezését bizonyítani nem tudta, így az alperesi tényállítás bizonyítatlan maradt. Mindebből következik, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat részére történő átadása, valamint a szerződés VII.2. pontjában közölt tájékoztatás megkésett tájékoztatásnak minősül. Az alperes az előzetes tájékoztatást és a szerződési feltételek vele történő megismertetését a szerződéstervezet csatolásával tudta volna igazolni, ugyanis az árfolyamkockázati tájékoztatónak szánt VII.2. pontot maga a szerződés tartalmazza. A szerződés tervezetének átadása a THM rendelet 12. § a) pontja alapján alperesi kötelezettség. Hangsúlyozta, hogy két okiratnak kellett volna az ügyben keletkeznie, egy szerződéstervezetnek és magának az aláírt szerződésnek, szerződéstervezetet pedig nem kapott, melynek következményét az alperesnek kell viselnie. A „kellő idő” szempontjából irányadó lehet a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény 13. § (1) bekezdése.
- [7] A felperes sérelmezte: elsőfokú bíróság mellőzte az általa csatolt okirati bizonyítékok értékelését, melyek alapján az állapítható meg, hogy az alperes által adott tájékoztatás nem terjedt ki valamennyi releváns körülményre, amelyről az árfolyamkockázattal kapcsolatban tudomása volt. Figyelmen kívül hagyta a bíróság az alperes honlapjáról származó okirati bizonyítékokat (2015. október 2-án kelt beadvány mellékletei), mely alapján megállapítható, hogy az alperes egyéb deviza alapú terméket is értékesített (határidős ügyleteket), melyhez kapcsolódó tájékoztató felhívta a figyelmet arra, hogy a jövőbeni CHF/HUF árfolyamot alapvetően a két deviza kamatkülönbsége határozza meg akképp, hogy az alacsonyabb kamatozású deviza (CHF) felértékelődése várható a kamat különbözettel fordítottan arányosan (kamatparitás). Tényként állapítható meg, hogy az alperes a szerződés megkötésekor tisztában volt azzal, hogy a forint gyengülése bekövetkezik, a tájékoztatónak ezt az ismert információt tartalmazni kellett volna.
- [8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokaira tekintettel, fenntartva az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját.

[9] A fellebbezés nem alapos.

[10] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogkövetkeztetése is helytálló. Az ítélet indokaival - a felperes kereseti illeték fizetési kötelezettsége mellőzésének kivételével - teljes mértékben egyetért. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

Az EUB árfolyamkockázattal foglalkozó határozatai - többek között a C-26/13., a C-186/16., a C-51/17., a C-227/18. és a C-34/18. számú határozatok - előírják a fogyasztónak az árfolyamváltozás lehetséges gazdasági következményeire való felhívását, a tájékoztatását arról, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa és az rá nézve kedvezőtlen is lehet. Az ennek megfelelő tájékoztatás ismeretében azonban a fogyasztónak kellett döntenie arról, hogy ilyen tényezők mellett vállalja-e a szerződéssel járó árfolyamkockázatot. A perbeli esetben az alperes előzetes tájékoztatása mind e határozatokban, mind a szerződéskötéskor hatályos jogszabályokban, valamint az ezt követően született jogegységi határozatokban megfogalmazott követelményeknek teljes mértékben megfelelt az alábbiak szerint.

[11] A perbeli kölcsönszerződés effektivitási kikötéssel ellátott kölcsönszerződés, ugyanis a kölcsönszerződés I.1. pontja, valamint a IV.2. és IV.4. pontja értelmében mind az adós, mind a hitelező a kirovó pénznemben (CHF) köteles a kölcsön folyósítására, illetve törlesztésére. A felperes 2019. augusztus 14-én kelt beadványa mellékletét képező kimutatása szerint a felperes részére a kölcsön összege forintban került kifizetésre, továbbá a felperes szintén forintban törlesztett, annak ellenére, hogy a szerződés szerint azt CHF-ben is megtehetné volna. Maga a szerződés elnevezése is „Kölcsönszerződés CHF alapú szabad felhasználású jelzáloghitelre hat hónapos kamatperiódussal”, tehát a szerződés ténylegesen deviza alapú kölcsönszerződésként valósult meg. A jogvita elbírálása szempontjából ennek azonban jelentősége nem volt. A szerződésben szereplő effektivitási kikötésre figyelemmel önmagából a szerződésből is nyilvánvaló volt, hogy a felperesnek nem abban a pénznemben kell megfizetnie a törlesztőrészletek összegét, amelyben - a rendelkezésre álló adatok szerint - a szerződés megkötése idején jövedelme származott. Mindebből következik, hogy a felperes ki volt téve a CHF/HUF árfolyamváltozás kockázatának, mely - az átlagfogyasztó számára is nyilvánvalóan - korlátok nélkül őt terhelte.

[12] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra az álláspontra, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatás megfelelt mind a Hpt. 203. § (6) bekezdésében, valamint a (7) bekezdés a) pontjában foglalt követelményeknek, miszerint a pénzügyi intézménynek fel kellett tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja, az ügyfél által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatnak pedig tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre. Így a tájékoztatásnak ki kell terjednie az árfolyam változásának lehetőségére, valamint arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. (6/2013. PJE határozat).

A felperes mivel deviza szerződést kötött, így a már kifejtettek szerint tudatában kellett lennie, hogy az egyébként változatlan CHF tartozás forintban kifejezhető mértéke a deviza árfolyamának megfelelően változik, továbbá az árfolyamváltozás a hitel teljes költségeire is kihatással van. Az alperes a szerződés megkötését megelőzően az árfolyamkockázat mibenlétéből és annak a felperesre nézve esetlegesen kedvezőtlen gazdasági hatásáról tájékoztatást adott, mely tény az általa 1/F/7. szám alatt csatolt 2018. március 18. napján aláírt „Tájékoztatás a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól” elnevezésű nyomtatvány igazolt. E tájékoztatásban az alperes

felhívta a figyelmet, hogy a választott idegen deviza átváltási aránya - árfolyama - a napi piaci mozgások hatására változhat, továbbá egy esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás/emelkedés előre nem látható és előre ki nem számítható többletköltségeket okozhat. Ha a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, úgy növekedik a finanszírozás „ellenértéke”, a tőkeösszeg és kamatainak (törlesztőrészleteinek) megfizetéséhez ebben az esetben magasabb forintösszeg szükséges, tehát a felvett devizahitel visszafizetéséhez több forintot kell a megfelelő devizanemre átváltva felhasználnia. Tájékoztatást adott arról is, hogy a hitel kamatait a kiválasztott deviza iránti nemzetközi kereslet-kínálat alapján alakuló elszámoló árak (LIBOR, EURLIBOR) határozza meg, a kamatláb a kamatperiódusoknak megfelelően a kiválasztott devizanem mindenkor piaci viszonyaihoz fog igazodni. A tájékoztatóban kifejezetten szerepelt, hogy ezen piaci körülmények hatására bekövetkező esetleges többletterhet az alperes átvállalni nem tudja, így a fogyasztón múlik a változások követése és az, ha ez alapján bárminemű intézkedést tesz. A nyilatkozat tartalmazta, hogy a felperes e finanszírozásnak a kockázatairól világos tájékoztatást kapott, a kockázati összetevőket ismeri és a hitelt ennek ismeretében is fel kívánja venni. Rögzítésre került, hogy a felperes e tájékoztatót elolvasta, az abban foglaltakat megértette, tudomásul vette. Megjegyzi az ítélőtábla, hogy az alperes a felperes által csatolt kockázatfeltáró nyilatkozattal teljesen megegyező tartalmú nyilatkozatot csatolt, annak második, külön íven levő oldalán szerepel annak keltezése, továbbá a felperes aláírása. A felperes fellebbezésében valószínűleg azért értékelte úgy, hogy a nyilatkozat dátum nélküli, mivel a két oldal közé vélhetően másolási hiba miatt egy másik dokumentum is elhelyezésre került.

- [13] A szintén ugyanezen a napon kelt közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés 15. pontja -vastag dőlt betűvel szedve - pedig azt tartalmazza, hogy az adós a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól szóló banki tájékoztatót elolvasta, azt megértette és tudomásul vette. E közjegyzői okirat az ugyanezen a napon kelt teljes bizonyító erejű okiratba foglalt kölcsönszerződéssel egyezően, jól elkülönítve tartalmazza a VII. „Svájci frank klauzula” elvevezésű fejezetet, melynek 2. pontjában a felperes szintén nyilatkozott, hogy megértette a banki felvilágosítást, mely szerint a jelen kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázata keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem CHF forrás, és ezen információ tudatában is igénybe kívánja venni az e szerződésben meghatározott kölcsönösszeget. A kölcsönszerződés VII.1. pontjában írt nagymértékű (legalább 5%) árfolyamváltozás megjelöléséből nem következik az, hogy az 5%-ban maximalizálódna. Az alperesnek a két évtizednyi futamidejű szerződés vonatkozásában sem kötelezettsége, sem lehetősége nem volt a jövőbeni árfolyamváltozás prognosztizálása. A tájékoztatási kötelezettség nem terjed ki az árfolyamváltozás mértékére, így erről az alperes tájékoztatást nem is adhatott. (6/2013. PJE határozat 3. pontja)
- [14] A szerződéskötés körülményei - a kockázatfeltáró nyilatkozat aláírása, a kölcsönszerződés teljes bizonyító erejű magánokiratba, valamint közjegyzői okiratba foglalása, különösen annak felolvasása, tartalmának és jogkövetkezményeinek megmagyarázása a felperes nyilatkozata, miszerint az okirat tartalma a valóságos ügyleti akaratának mindenben megfelel [a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Közjegyzői tv.) 120. § (1) bekezdés a), d) és e) pontja] - is arra utalnak, hogy a felperesnek a szerződés aláírását megelőzően módja volt megismerni, átgondolni és felmérni a vállalt kötelezettségeket, az árfolyamkockázat esetén azt, hogy a jövedelme szerinti pénznem leértékelődésével annak hatása a fizetési kötelezettségére korlátlan. Mindezek alapján világosnak és egyértelműnek kellett lennie az átlagos fogyasztó részére, hogy az árfolyamkockázatot ő viseli, amelynek nincs korlátja, fizetési kötelezettsége mind a törlesztőrészletek, mind a tőkeösszeg vonatkozásában jelentősen változhat, fizetőképességére hátrányosan hathat.

- [15] A felperes mind az elsőfokú eljárásban, mind a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az alperesnek tudomással kellett bírnia a CHF/HUF árfolyam felperesre nézve kedvezőtlen változásáról, azonban e körben tájékoztatást nem adott. A fellebbezésben felhívott beadványában csatolta a Bankszövetség 2006. január 26-án kelt Tájékoztató a deviza alapú lakossági hitelek kockázatairól elnevezésű kiadványát, az alperes határidős ügyletek általános terméktájékoztatóját, valamint az MNB szemle 2010. június havi számában megjelent **személy2**: A carry trade című cikkét. Hivatkozott továbbá **személy3** (aki 2010-től tagja az MNB Felügyelő Bizottságának) az Egri Törvényszék 4.P.20.069/2014/5. számú ügyben tett tanúvallomására, miszerint a 2003-2005-ben közzétett MNB által készített tanulmányok, a szakirodalom már világosan nyilvánvalóan jelezte, hogy az úgynevezett deviza alapú hitelek problémás hitelek lesznek.
- [16] Az ítéletábra nem vonja kétségbe, hogy a szerződés megkötésének időpontjában az alperes tudomással bírhatott bizonyos pénzügyi változásokról, illetve azokat befolyásoló tényezőkről, azonban arról, hogy egy 20 éves futamidőre megkötött szerződés esetén a futamidő alatt milyen irányú változások következhetnek be, nem lehetett tudomása, így e körülményekre a tájékoztatási kötelezettsége nem terjedt ki. A Bankszövetség Tájékoztatója, valamint **személy4** tanúvallomása általános jellegű megállapításokat tartalmaznak, **személy2** tanulmánya pedig - annak lábjegyzete szerint - nem feltétlenül tükrözi a Magyar Nemzeti Bank hivatalos álláspontját. Az alperes határidős ügyletek vonatkozásában nyújtott általános terméktájékoztatója pedig nem vonatkoztatható a deviza, illetve deviza alapú kölcsönszerződésekre.
- [17] A kölcsönszerződés a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése szerinti közokirati formában készült, így az teljesen bizonyítja a benne foglalt nyilatkozat megtételét. A Pp. 195. § (6) bekezdése szerint ellenbizonyításnak a közokirattal szemben is helye van, de csak annyiban, amennyiben azt a törvény ki nem zárja vagy nem korlátozza. A felperes a közokiratban foglaltakkal szemben nem bizonyította sikerrel, hogy a szerződéskötést megelőzően az alperes az árfolyamkockázatról nem adott részére megfelelő tájékoztatást.
- [18] A kölcsönszerződés VIII.10. pontjában az adós kijelentette, hogy - többek között - a kölcsönszerződés tervezetét megismerte, megértette és tudomásul vette, így nyilvánvaló volt, hogy az árfolyamkockázatról a szerződéskötés előtt „kellő időben” tájékoztatást kapott. A felperes helytállóan hivatkozik arra, hogy a szerződéstervezet megismerésére vonatkozó, a fellebbezésben felhívott jogszabály a perbeli szerződés megkötését követően lépett hatályba, így az a jelen eljárásban alkalmazásra nem kerülhet, azonban maga a szerződés fenti pontja rögzíti a szerződéstervezet felperes általi megismerését. Téves a felperes álláspontja, miszerint a perbeli esetben külön szerződéstervezetet kellett volna az alperesnek készítenie, megfelelő volt az aláírt szerződés előzetes megismerésének lehetővé tétele. A bírói gyakorlat elfogadja, hogy az adós az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást, valamint a szerződés szövegét az aláírást közvetlenül megelőzően ismeri meg, hiszen az adósnak lehetősége van ebben az esetben is a szerződéssel kapcsolatos esetleges kérdéseit feltenni, gondolkodási idő biztosítása mellett haladékat kérni annak aláírására. (BDT2016. 3457., BDT2020. 4185.)
- [19] Az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a kereseti illeték vonatkozásában ítéletében döntenie már nem kellett, hiszen a 21.P.23.417/2015/14-I. számú permegszüntető végzésben az I-III. rendű felpereseket egyetemlegesen kötelezte a perben érintett szerződések érvénytelenségének megállapítása alapján le nem rótt 30% mérsékelt kereseti illeték megfizetésére. A permegszüntető végzés jogerőre emelkedését követően a per a szerződés érvénytelensége vonatkozásában a felperes és az alperes között továbbra is folyamatban maradt, abban a

fellebbezéssel támadott ítéleti döntés született, ezért a felperesnek a kereseti illeték további 70%-át az illetékfeljegyzési jogára figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján meg kell fizetnie az állam javára külön felhívásra.

- [20] Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya és az alperes javára megállapított perköltség viselése vonatkozásában a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, a le nem rótt kereseti illeték tekintetében a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.
- [21] A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, melyet az ítélet tábla a 32/2033. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a alapján határozott meg áfával növelt összegben. A sikertelenül fellebbező felperes a fent felhívott 6/1986. számú IM rendelet alapján az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket tartozik megfizetni az állam javára külön felhívásra.

Budapest, 2021. február 16.

. Németh László s.k.
tanácselnök

Dr. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró